

Nap

Márciusban észlelőink 182 megfigyelést végeztek, ami másfélszerese a februári termésnek. Sajnos egyre inkább a minimum felé tart a Nap aktivitása, így nem tudunk igazán jelentős csoportról beszámolni. A NOAA adatai alapján átlagosan 2,2 aktív terület volt megfigyelhető, melyhez 41-es R MDF és 299,68-as MH MDF párosult. 4 darab fotografikus észlelést kaptunk, ezek közül 3 H α megfigyelés volt.

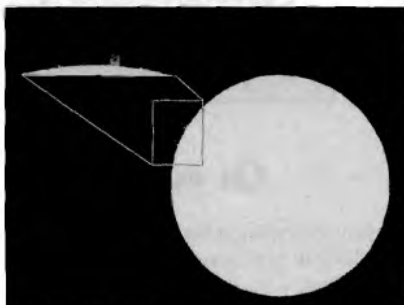
1-jén a felszínt észlelőink maculátlannak látják, a 739-es pórus méretei miatt észrevehetetlen, a nap folyamán el is tűnik. 2-án csak a rövid életű 740-es látszik, majd 3-án elhal. Pár órára talán újra „él” a 739-es is – habár megfigyelőink ekkor is inaktív felszínt jegyeznek le, ennek megértéséhez érdemes egy pillantást vetni az MH értékre...

4-én kel $+12^\circ$ -on a 741-es AA, típusa C. Lassan növekszik, közben 7-én a keleti perem közelében -5° -on megjelenik a 742-es H típusú terület – mindkettőt fáklyamező öleli. 8-án megint látszik valami a 739-es helyén, de típusa nem állapítható meg, annyira a korong peremén van. 9-én a 741-es CM-re ér, D típusú, penumbrás vezetőjét póruslánc követi. A 742-es E típusúra növekszik, 3 szabályos penumbrás foltból áll, kettő között pórusokkal. Ekkor kel -9° -on a 743-as AA. 10-ére már jobban befordul, megállapítható, hogy H típusú. 11-től egy PU-nyelv benyúlása figyelhető meg benne, részben kettéosztva ezzel az umbrát. Kisebb változások mennek végbe a 742-es csoportban, a vezetőben három közel szabályos penumbrás folt tömörül, míg a követőben egy ilyen látszik, köztük és körülöttük több tíz pórussal. 13-án ér a CM-re, típusa ekkor D-E, de még növekszik. A 741-es leszálló ágon van, de mágneses tere még β - γ . A 743-as nem nagyon változik. Valószínűleg az ekkor már szabad szemmel is megfigyelhető két csoport (742-kicsi, 743-nagy) a 733-as és 735-ös AA visszatérői. 14-ére a 742-es vezetője és követője kicsit jobban elkülönül, viszont ezeken belül centralizálódnak a pórusok, egybeolvadnak az umbrák – típusa ekkor tisztán E, mérete 340 MH. 15-én ér CM-re a 743-as csoport, változatlanul, szép szabályos H típusú monopolárként. A nap folyamán a 742-es tere β - γ -szintre bonyolódik, vizuálisan viszont lassan egyszerűsödik, a követő csökevényesedik. Ekkor nyugszik a 741-es AA. 17-ére a 742-es követője szinte teljesen eltűnik, típusa D, majd egy nappal később már mint H típusú monopolár nyugszik. Ekkorra a 743-as tere lesz β - γ , déli részén kisebb pórusok látszanak, területe 300 MH. 19-20-ára az egyik kisebb pórus átvándorol a ve-

Észlelő	Észl.	Műszer
Bartha Lajos (Budapest)	27 tá, v	5 L
Bucsi Gábor (Békés)	1 fD	6,3 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	19 v	16 T
Keszthelyi Sándor (Pécs)	13 v	sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	24 v	sz
Kiss Barna (Felsőzsolca)	27 v	20 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	15 pr	13 L
Nagy József (Farmos)	9 pr	10,2 L
Ladányi Tamás (Veszprém)	3 fD	8 L
Lőrincz Miklós (Pécs)	12 v, r	9 L
Ravasz Bálint (Orosháza)	2 v	5 L
Ifj. Szeiber Károly (Budapest)	2 v	8 L
Vida Tibor (Pécs)	28 v	7 L

zető oldal felé, kicsit meg is növekszik (penumbrás!), így bipoláris, D típusú csoporttá minősül át az AA. 21-én fényes fáklyamezővel körülveve nyugszik.

20–21-én jelenik meg a CM környékén – 12°-on a 744-es, D típusú aktív terület. Mérete kicsi, de jól elkülönül a vezető és követő rész, egy-két penumbrás folt is látszik, köztük pár pórussal. 22-ére az északkeleti negyedben +12°-on megjelenik a 745-ös AA. 23–24-én –11°-on a CM-en jelenik meg a 746-os AA, típusa ekkor C – ugyanilyen besorolásúra egyszerűsödik a 744-es is. A 745-ös kicsit továbbfejlődik, a vezető penumb-rás rész mögött egy félkör alakú pórusslánc látható, 25-én van CM-en. A 744-es 26-ára elhal, 27-én már csak a 745-ös vezetője penumbrás. 28-ára a 746-os is elhal, a 745-ös tovább csökevényesedik, 30-án már csak A típusú pórús – többen ekkor már inaktívnak látják a felszínt.

Protuberanciák március 15-én 15:13 UT-kor, Bucsi Gábor és Tóth Ferenc felvételén

31-én két pórús jelenik meg a keleti félgömbön, a 747-es és a 748-as, valamint a 745-ös nyugvási vagy elhalási helye mögött fáklyamező látszik.

Szeretném megemlíteni, hogy Kiss Barna észleléseinek minősége és mennyisége is dicséretes, rajzai mellett feltünteti a megfigyelt csoportok típusát, a fáklyamezők besorolását valamint a PU-intenzitás értékeket is. Kren a megszokott magas színvonalú, tökéletesen tájolt észleléseket küldi. Lőrincz Miklós is szép, részletes megfigyelésekkel szolgál, viszont nem csak rá, de minden észlelőre - aki a szabvány 109 mm-es észlelőlapra dolgozik - vonatkozik, hogy próbálják meg a csoportokat kicsit nagyobb részletességgel rajzolni, akkor is, ha csak korongrajzot küldenek. Bartha Lajos táblázatos adatai jó összehasonlítási alapot adnak a NOAA adatok mellett. Hadházi Csaba észlelései (melyek minőségüknél fogva fontosak lennének a mindenkor pontos megírásához) sajnos megint határidőn túl érkeztek, de a nagyobb baj az, hogy a februáriakkal együtt. A havi rendszerességű, a 6-ai határidőt szigorúan betartó adatbeküldés fontos alappillére a hatékony munkának!

Minden észlelőnek köszönöm a beküldött megfigyeléseket!

Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
1	1	11	10	0	11	3	59	490	-	22	2	49	360	0
2	1	11	20	0	12	3	67	530	2	23	3	56	220	0
3	2	24	20	0	13	3	77	650	2	24	3	57	170	-
4	1	13	110	-	14	3	49	640	2	25	3	65	290	0
5	1	22	110	-	15	3	58	720	2	26	2	41	140	0
6	1	22	80	0	16	2	45	670	1	27	2	35	120	0
7	3	43	140	0	17	2	35	540	1	28	1	15	60	0
8	3	52	160	-	18	2	37	600	0	29	1	15	30	0
9	4	77	560	-	19	2	41	640	-	30	1	11	10	0
10	3	70	470	0	20	2	39	370	0	31	2	22	30	0
					21	3	53	330	0					

PÁPICS PÉTER